



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

w sprawie **R. L.**

o wyrok łączny

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 5 marca 2026 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 29 maja 2025 r., sygn. akt III K 9/25,

uchyla wyrok łączny w zakresie rozstrzygnięcia w pkt I i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w tym zakresie umarza, obciążając wydatkami postępowania Skarb Państwa.

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 29 maja 2025 r., sygn. akt III K 9/25, Sąd Rejonowy w Rybniku, po rozpoznaniu sprawy R. L. , skazanego prawomocnymi wyrokami:

- „I. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 5 lutego 2024 roku w sprawie o sygn. akt III K 2038/23 za czyn z art. 209 § 1a kk popełniony w okresie od 2 października 2022 roku do 13 marca 2023 roku na karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;
- II. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 14 sierpnia 2024 roku w sprawie o sygn. akt III K 2278/23 za dwa czyny z art. 244 kk popełnione w dniach 4 czerwca 2023 roku i 3 października 2023 roku na jedną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
- III. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 6 lutego 2023 roku w sprawie o sygn. akt III K 1923/22 za czyn z art. 209 § 1a kk popełniony w okresie od 11 sierpnia 2020 roku do 13 czerwca 2021 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 19 listopada 2024 roku w sprawie o sygn. akt III K 1484/24 za czyn z art. 209 § 1a kk popełniony w okresie od 1 czerwca 2023 roku do 30 czerwca 2024 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności”,

orzekł w następujący sposób:

„1. na podstawie art. 91 § 2 kk łączy kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu R. L. (L.) prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 5 lutego 2024 r. (sygn. akt III K 2038/23),
- Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 14 sierpnia 2024 r. (sygn. akt III K 2278/23), i wymierza mu karę łączną 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na zasadzie art. 576 § 1 kpk pozostałe orzeczenia nie objęte karą łączną zawarte w opisanych w punkcie 1 wyrokach, pozostawia do odrębnego wykonania;

3. na zasadzie art. 577 kpk zalicza skazanemu na poczet wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach:

- od 3 października 2023 r. godz. 20.30 do 3 października 2023 r. godz. 21.25,
- od 4 grudnia 2024 r. godz. 12.20 do 29 maja 2025 r.;

4. *na zasadzie art. 572 kpk umarza postępowanie przeciwko skazanemu w przedmiocie wydania wyroku łącznego w części dotyczącej wyroków:*

- *Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 6 lutego 2023 r. (sygn. akt III K 1923/22),*
- *Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 19 listopada 2024 r. (sygn. akt III K 1484/24)”.*

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 6 czerwca 2025 r.

Kasację na korzyść skazanego od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając powyższy wyrok w całości zarzucił wyrokowi: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 569 § 1 k.p.k. i art. 572 k.p.k., polegające na zaniechaniu uwzględnienia i wyjaśnienia w toku postępowania rzeczywistej sytuacji prawno-karnej R. L. i połączeniu skazanemu dwóch kar pozbawienia wolności, orzeczonych przez Sąd Rejonowy w Rybniku: kary 7 miesięcy, z wyroku o sygn. akt III K 2038/23 i kary 1 roku, z wyroku o sygn. akt III K 2278/23, a w ich miejsce wymierzeniu kary łącznej 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy druga z połączonych kar - 1 roku, nie została orzeczona wobec R. L. , a rozstrzygnięcie to błędnie ujęto w komparycji, a następnie sentencji wyroku łącznego, co skutkowało rażącym naruszeniem prawa materialnego - art. 85 § 1 k.k., gdyż brak było warunków do wydania wobec ww. skazanego wyroku łącznego i postępowanie powinno być umorzone, zgodnie z treścią art. 572 k.p.k.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec skazanego R. L. , zgodnie z art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Rację należało przyznać skarżącemu co do tego, że przedmiotowy wyrok łączny rażąco naruszył wskazane w zarzucie przepisy prawa, w tym art. 85 § 1 k.k. W świetle tego przepisu przesłanką wymierzenia kary łącznej jest zaistnienie realnego (rzeczywistego) zbiegu przestępstw. Zbieg taki występuje zaś wówczas, gdy ten sam sprawca popełnia co

najmniej dwa przestępstwa przed wydaniem pierwszego nieprawomocnego wyroku za którekolwiek z nich. Tymczasem w tej sprawie nie ma wątpliwości co do tego, że wskutek wadliwego sposobu procedowania Sądu Rejonowego w Rybniku, doszło do objęcia węzłem wyroku łącznego kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 14 sierpnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt sygn. III K 2278/23, która to kara w rzeczywistości nie została wymierzona skazanemu R. L., ale M. K. (k. 37 akt sprawy). Ta zasadnicza informacja uszła uwadze sądu orzekającego w przedmiocie wyroku łącznego, choć w aktach sprawy znajduje się odpis tego wyroku. Co prawda wzmianka o tym skazaniu została zamieszczona w informacji nadesłanej z Krajowego Rejestru Karnego jako odnosząca się od R. L. (k. 44), ale posiadając odpis wyroku z tej sprawy sąd *meriti* mógł z łatwością dostrzec, że opisany w pkt 2 komparycji wyroku łącznego, wyrok dotyczy innego skazanego.

Konieczne stało się zatem uchylenie wyroku łącznego w zakresie w jakim doszło do połączenia orzeczonych kar (pkt 1 wyroku), a wobec faktu, iż w tym układzie nie istnieje realny zbieg przestępstw (jest tylko jedno skazanie), jedynym możliwym orzeczeniem jest umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. Jest oczywiste, że uchylenie rozstrzygnięcia w pkt 1 wyroku powoduje uchylenie akcesoryjnych orzeczeń z pkt 2 i 3. Odnosząc się zaś do wniosku zawartego w kasacji, to podkreślić trzeba, że skoro uchybienie wskazane w kasacji dotyczy tylko węzła kary łącznej, to nie jest objęte zakresem kasacji rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. (pkt 4 wyroku). Z tego powodu umorzenie postępowania może dotyczyć tylko tej części wyroku, w jakiej orzeczono karę łączną

[J.J.]

[a.ł]

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Jarosław Matras